

Leeftocht

Proviand voor onderweg

PROGRAMMA SEIZOEN 2019-2020

...voor wie het allemaal wel gelooft...

KERKENTR MMEL

Leeftocht 2019-2020

Ook nu weer is met veel enthousiasme het nieuwe programma van Leeftocht samengesteld. We denken dat er voldoende keuzemogelijkheden zijn. Er zijn bekende onderwerpen maar ook veel nieuwe. Misschien zijn erbij die nieuwsgierigheid oproepen. Meld je aan en laat je verrassen!

We zijn blij, dat deze uitgave ook dit jaar weer mogelijk is dankzij de nauwe samenwerking met de redactie van de Kerkentrommel. Het gezamenlijke streven is: een bijdrage leveren aan vorming en ontwikkeling van mensen binnen en buiten de kerk, dit in relatie tot God en tot elkaar.

Leren is immers een levenslang proces, waarin mensen zich verder ontwikkelen in kennis, houding, vaardigheden en gevoel. Het leidt tot veranderd handelen, tot groei in de ontmoeting met het Geheim, met elkaar, jezelf en je omgeving.

Het is een bewustwording van gedachten en gevoelens in jezelf en in de wereld om je heen; het is een leren dat gericht is op een ontwikkeling van binnenuit.

Zo krijg je vaardigheid en kennis in handen, passend gereedschap in de contacten met de medemens.

De start is op zondag 29 september om 15.00 uur in de Hoofdstraatkerk met 'Esther, een Perzisch sprookje' door Kees Posthumus en Henk van Glabbeek
Je hoeft je hiervoor niet op te geven.

Vorig jaar was het aantal deelnemers hoog. Daar zijn we erg blij om! Ook nu rekenen wij weer op een groot aantal deelnemers. Neem gerust anderen mee, die dit blad niet kregen maar wel geïnteresseerd zijn. Een extra exemplaar nodig? Kijk eens in één van de kerken of bel een contactpersoon.

Hoe je je kunt aanmelden staat achterin dit blad.
Wij hebben er zin in, u en jij ook?

Namens de werkgroep Gemeentetoerusting,
Henk Alberts

Inhoudsopgave en agenda 'Leeftocht'

Op **pagina 23** vind je alle activiteiten overzichtelijk en op datum gerangschikt. Een inhoudsopgave en agenda in één. Gemakkelijk als je snel even wilt controleren wanneer een bepaalde activiteit staat gepland.

Start met 'Esther, een Perzisch sprookje'

door Kees Posthumus en Henk van Glabbeek

Datum en tijd: zondag 29 september om 15:00 uur
Plaats: Hoofdstraatkerk
Contactpersoon: Gerda Zomer, tel. (0528) 263483
email: leeftochthoogveen-zomer@hotmail.com

Voor deze activiteit is aanmelding niet nodig.

In een schoonheidswedstrijd wordt Esther gekozen tot nieuwe koningin van Perzië. Wat de koning dan nog niet weet: Esther is Joods. Kort daarna dreigt haar volk te worden uitgeroeid door Haman, de hoogste ambtenaar van het land. Esther komt in actie om dat te verhinderen. Zij slaagt in haar opzet. De dreiging wordt afgewend. Tot op vandaag herdenken Joden deze goede afloop met een vrolijk feest: Poerim.

Op een dag besluit de koningin haar biografie te laten schrijven door een gerenommeerd journalist. Hiermee komt zijn ambitieuze droom uit. Die droom is snel voorbij, wanneer blijkt dat hij niet vrij is in wat hij schrijft.

Het verhaal van Esther is een meeslepend verhaal over macht en misbruik van macht, geweld en verzet, twijfel en moed. Het Bijbelboek Esther is het enige boek in de Bijbel waarin de naam van God niet wordt genoemd. Het verhaal speelt in het huidige Iran en kent tal van Perzische elementen, zoals uitbundige feesten en feestelijke maaltijden.

In de voorstelling 'Esther, een Perzisch sprookje' presenteren verhalenverteller Kees Posthumus en muzikant Henk van Glabbeek een actuele en muzikale versie van een oud oosters verhaal. Een belangrijke rol is weggelegd voor de muziek. Van Glabbeek bespeelt verschillende Perzische instrumenten, zoals de tar, de setar en de daf. De regie is in handen van Heleen Hennink.

'In de kern van elk sprookje ligt een waarheid die het verhaal zijn kracht geeft.'

Susan Wiggs Amerikaans schrijfster, 1958

01 Het evangelie van het koninkrijk

Inleider: ds. Bert Rooze
Datum en tijd: dinsdag 24 september, 5 november, 3 december, 14 januari, 11 februari en 10 maart om 19:30 uur
Plaats: Herman Bavinckhuis
Contactpersoon: Akke Bouwhuis, tel. (0528) 275659
email: wouterenakke@home.nl

Bijbelse opdracht – Mattheüs 25:36:

'Ik was in de gevangenis en u bent bij Mij gekomen.'

Nadat Mattheüs ons in de hoofdstukken 5-10 heeft laten

kennismaken met de 'werken van de Messias' (Matt. 11: 2), wordt in de volgende hoofdstukken nader ingezoomd op de vraag: wie is deze Jezus eigenlijk?

In een derde jaargang gaan we verder met de lezing en bespreking van dit prachtige evangelie. Was u er de voorgaande jaren niet bij? Geen bezwaar, u kunt de draad zo oppakken.

Een wonderlijk boek, die Bijbel: je raakt er nooit over uitgepraat.

'De kerk verdeelt, het evangelie verenigt.'

A. de Savornin Lohman, Nederlands politicus 1837-1924

02 Kleur Bekennen

Inleider: Annemarie van Heiningen
Datum en tijd: donderdag 26 september om 20:00 uur
Plaats: Grote Kerk
Contactpersoon: Eefke Weismann-Hooijer, tel. 06 55990920
email: eefkewh@gmail.com

Het leven is veelzijdig en veelkleurig. Er zijn dagen van zonneshijn en zegen, als je levensbeker volstroomt met geluk en je wezen uit zijn voegen barst van vreugde. De roze wolk van een pasgeboren moeder, de roze bril van de liefde die ontluikt. Maar soms lijkt alles omgeven met het grijs van de schaduw. Er zitten blauwe plekken op je ziel. Je ergert je geel en groen. Je loopt paars aan van woede, of trekt wit weg van angst of schrik. Kleuren gebeuren. Kleur bekennen is bekentenis: het leven is gecompliceerd en daar vinden we geen doekjes om.

Annemarie van Heiningen - Steenberg (1977) is getrouwd met Michel. Samen hebben zij drie kinderen. Naast echtgenote en moeder, is Annemarie schrijver, spreker en vaste columnist bij EO-Visie. Boeken die op haar naam staan, zijn o.a. Ik kan het niet loslaten, Voor jou wil ik de allerbeste mama zijn, Refomeisje en Getrouwd zijn is de hemel niet. Haar nieuwste boek is Ben je mooi gezegend mee: een luchtige speurtocht langs de meest uiteenlopende levensitems. Als ze spreekt, is dat met een mengeling van levensernst en luchtigheid. Ze houdt ervan om in alles wat ze zegt en schrijft de verbinding te leggen tussen het geloof in God en het weerbarstige, dagelijkse leven.

Boekentafel is aanwezig.

'Kleur is de verwondering van het licht.'
Marc van Halsendaele, Vlaams dichter, 1925

03 Bijbellezen op de morgen

Inleider: ds. Arend Linde
Datum en tijd: woensdag 2 oktober, 6 november en 4 december, vrijdag 3 januari, woensdag 5 februari, 4 maart en 1 april van 10:00 uur tot 11:30 uur
Plaats: De Vredehorst
Contactpersoon: Jaap Lowijs, tel. (0528) 230613
email: jaap_lowijs@zonnet.nl

In het vorige seizoen hadden we weer goede en soms intensieve gesprekken naar aanleiding van het evangelie naar Mattheüs.

We blijven ook in het seizoen 2019 – 2020 maar bij Mattheüs in de leer. We proberen altijd te zoeken naar de betekenis van

de tekst toen en nu. Dat laatste laat ook de actualiteit van de oude woorden zien.

In het Jodendom wordt wel gezegd dat de wereld rust op drie pijlers. Dat zijn het gebed, het doen van goede daden en de studie van de Thora. Studie van de Schrift dus, samen lezen van de bijbel, verschillen van mening en de ander verrijken met jouw gedachten. We leren van Mattheüs en van elkaar.

Nieuwe meelezers zijn van harte welkom.

'Gij kunt de lamp slechts in haar eigen licht zien; evenzo kunt gij de Bijbel alleen uit hemzelve begrijpen.'
Friedrich Rückert, Duitsdichter 1788-1866

04 Ontdekkingen van de vervolgde kerk

Inleiders: Johan van Dam en Egbert Hekman
Datum en tijd: dinsdag 8 oktober, 12 november, 10 december en 14 januari om 19:30 uur
Plaats: Grote Kerk
Contactpersoon: Eefke Weismann-Hooijer, tel. 06 55990920
email: eefkewh@gmail.com

Blijven geloven in tijden van discriminatie, mishandeling of gevangenschap, kan dat? De verhalen uit de Vervolgde Kerk geven aan dat dat inderdaad kan. Juist in grote druk houdt het vaste geloof in onze God hen op de been. Christen-zijn in landen als Noord-Korea, India, Iran, Pakistan, Jemen en nog veel andere landen is zwaar, vaak heel zwaar. De vervolging kent veel gezichten, maar het gemeenschappelijke is dat christenen met de nek worden aangekeken. Verder uit het zich vaak in een mateloze haat tot christenen, soms veroorzaakt door het niet kunnen omgaan met de liefde van Christus, die door hen uitgedragen wordt.

Een gelovige met een moslimachtergrond was door zijn familie doodverklaard. Ze wilden niets meer met hem te maken hebben. Hij was een schande voor de familie. Op de vraag of dat niet moeilijk is antwoordt hij: 'Ja, dat is erg moeilijk.'

Familiebanden betekenen veel voor ons. Maar,' zegt hij terwijl zijn gezicht opklaart, 'nu heb ik Jezus!'

Een Bijbeltekst, die ons vreemd in de oren klinkt, is voor velen realiteit: 'Geliefde broeders en zusters, wees niet verbaasd over de vuurproef die u ondergaat; er overkomt u niets uitzonderlijks. Hoe meer u deelhebt aan Christus' lijden, des te meer moet u zich verheugen, en des te uitbundiger zal uw vreugde zijn wanneer zijn luister geopenbaard wordt' (1 Petrus 4:12,13). Tijdens 4 avonden willen we naar aanleiding van een boekje '12 ontdekkingen van de Vervolgde Kerk' kijken naar lessen, die wij kunnen leren van hen, die vervolgd worden omwille van hun geloof. Beide inleiders hebben door reizen naar de Vervolgde Kerk kennis gemaakt met dit thema, dat bij hen grote indrukken heeft nagelaten. Het boekje is een onderdeel van de avonden en te koop voor € 6,95. Tijdens de avond is een boekentafel aanwezig met diverse indrukwekkende boeken over dit thema.

'Wanneer je me belet iets te doen wat ik wil doen, dan heet dat vervolging; wanneer ik je belet iets te doen wat jij wilt doen, dat heet wet, orde en moraal.'

George Bernhard Shaw, Iers-Engels schrijver, criticus en Nobelprijswinnaar Literatuur.1856-1950

05 Samen Bloeien

Vertolkers: Groep Stil...
Datum en tijd: woensdag 9 oktober om 20:00 uur
Plaats: Goede Herderkerk
Contactpersoon: Klara Strijker, tel. (0528) 268637
email: jaapenklara@gmail.com

Zingend zullen de dames van Stil... met hun driestemmig a capella u verrassen en verwonderen. Zij willen door het zingen van liederen (hymnen, gospelliederen, psalmbewerkingen en andere Bijbelse woorden van waarde) die verwondering graag uitdragen.

'God heeft ons de afgelopen jaren op bijzondere plekken gebracht waar we zijn troostvolle woorden mochten bezingen: aan een ziek- en sterfbed, bij een graf, bij huwelijksinzegeningen, op koffie-ochtenden, op Paas- en Kerstvieringen tijdens verenigingsavonden en nog niet zo lang geleden in een begrafenisdienst.'

Woensdagavond 9 oktober hopen zij bij ons in Hoogeveen te komen. Zij willen samen met ons nadenken over Samen bloeien, aan de hand van Johannes 15. Afgewisseld met Bijbellezingen en overdenkingen, zingen ze over Jezus en hoe we met Hem, en door Hem met elkaar, verbonden zijn. Hoe we

samen, als broers en zussen, naar Hem en naar elkaar mogen toegroeien. Zij zien er naar uit u te ontmoeten.

'De stille zingt u toe o Here'

Psalm 65 berijmd

06 Christian Führer - Geloof laat een muur vallen

Inleider: ds. Klaas Vos
Datum en tijd: maandag 14 oktober om 20:00 uur
Plaats: De Vredehorst
Contactpersoon: Nies Muis, tel. (0528) 267367
email: n.muis@kpnplanet.nl

Het is al weer dertig jaar geleden dat de Berlijnse Muur viel en de brokstukken daarvan een gewild souvenir werden. 'We hadden met alles rekening gehouden, behalve met kaarsen en kerkdiensten', aldus een hoge Stasi-officier na de val van die stevige en afschuw wekkende scheiding tussen 'onze' wereld en die van een regime van onderdrukking en mensonterende ideologie.

De kaarsen en de diensten stonden in de Nikolaikerkerk - één van de kerken, waar eeuwen eerder Bachs 'hemelse' muziek voor het eerst klonk - in Leipzig. In die kerk stond als predikant Christian Führer (1943- 2014). 'What is in the name': hij groeide uit tot de bekendste leider van de tegenbeweging tegen het totalitaire-atheïstische DDR-regime. Hij schreef er over in memoires die in 2017 vertaald werden door ds.Pieter Oussoren - bekend van de Naardense Bijbel - die Führer persoonlijk kende en hem vaak bezocht. Het is een uniek document, dat een van de grootste politieke omwentelingen van de vorige eeuw een persoonlijk gezicht geeft.

Ds. Klaas Vos , die zelf tijdens het Ceausescu-bewind twee jaar in Roemenië woonde en bekend is vanwege zijn jarenlange verrassende VPRO-reportages, komt ons inwijden in die

memoires, in die wereld van toen en in het leven van alledag achter die Muur, achter het IJzeren Gordijn.

'Het geloof bestaat in geloven wat het verstand niet gelooft.'

Voltaire, Frans schrijver en filosoof, 1694-1778

07 Meegaan tot het einde

Inleider: Marinus van den Berg
Datum en tijd: dinsdag 22 oktober om 20:00 uur
Plaats: Herman Bavinckhuis
Contactpersoon: Tineke Kombrink, tel. (0528) 271441
email: kombrink.t@kpnmail.nl

Een veelgestelde vraag door naasten van een geliefde bij zijn of haar levenseinde is: 'Hoe lang nog?'
'Dat weet niemand,' is vaak het antwoord.

In zo'n situatie van veel verdriet, pijn en verwarring is het goed met elkaar te praten, om zo te leren op een menselijke manier om te gaan met afscheid en de dood.

Marinus schrijft en spreekt vanuit zijn eigen ervaring als pastoraal werker in de gezondheids- en palliatieve zorg. De manier waarop hij de juiste toon weet te raken in alle vormen van taal getuigt van een mens met diepe wijsheid en een groot hart.

Marinus van den Berg werd in 1947 in Wijhe (Overijssel) geboren.

Hij bezocht het Klein Seminarie te Zenderen en studeerde vervolgens aan de Katholieke Theologische Hogeschool Utrecht en aan de Universiteit van Yale in New Haven (VS). In 1977 werd hij priester gewijd.

Na 40 jaar werken in de zorg als pastor / geestelijk verzorger ging hij in 2015 met emeritaat.

Nog steeds is hij een veelgevraagd spreker.

'Ik heb u slechts drie dingen te leren: Eenvoud, geduld, mededogen. Deze drie zijn uw grootste schatten.'

Chinees filosoof +/- 600 v.C.

08 Vincent van Gogh als evangelist

Inleider: ds. Wim Loosman
Datum en tijd: woensdag 30 oktober, 6 november, 13 november en 20 november om 20:00 uur
Plaats: De Vredehorst
Contactpersoon: Henk Meerman, tel. (0528) 278133
email: henkmeerman50@gmail.com

De als schilder, pas na zijn dood, zeer beroemd geworden Vincent van Gogh wilde aanvankelijk net als zijn vader

predikant worden. Dat is hem nooit echt gelukt. In Engeland trad hij wel op als hulpprediker en in de Borinage, het mijngebied in het zuiden van België, als evangelist.

De radicale wijze waarop hij zich aan de arme mijnwerkersgezinnen gaf, bracht hem in België bijna tot zijn ondergang. Hij werd daar als evangelist ontslagen.

De vroomheid, die hij toen echter aan de dag legde, heeft hij nooit echt losgelaten, maar het heeft in hem als schilder wel plaatsgemaakt voor een nieuw inzicht in het doorbreken van het licht dat voor hem niet los stond van de opgestane Christus. Hij heeft dat inzicht nog weer later aangevuld en vermengd met boeddhistische opvattingen over de natuur. De inhoud van zijn brieven en de symboliek in zijn schilderijen geven dat aan.

We gaan in de maand november op vier avonden zijn brieven lezen, naar schilderijen kijken en de film 'Loving Vincent' zien. Bij genoeg animo sluiten we af met een bezoek aan het Vincent van Gogh museum in Amsterdam of het Kröller-Muller museum op de Hoge Veluwe.

*'De schilderkunst is stomme poëzie,
en de poëzie sprekende schilderkunst.'*
Simonides, Grieks dichter 556-468 v. Chr.

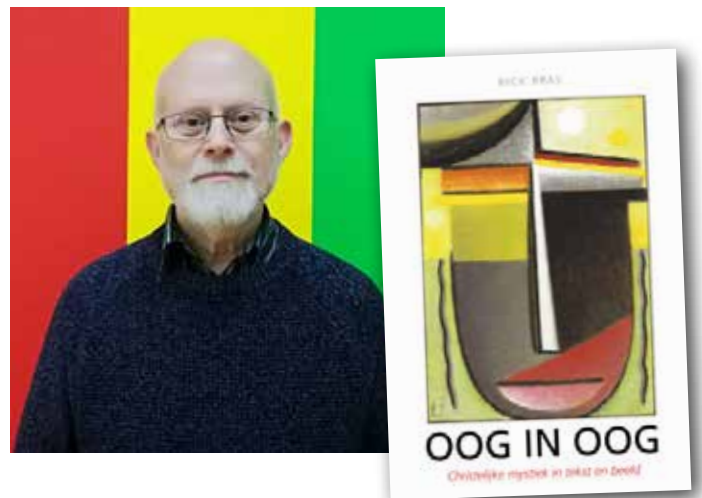
09 Christelijke Mystiek

Inleider: drs. Kick Bras
Datum en tijd: donderdag 7 november om 20:00 uur
Plaats: Oosterkerk
Contactpersoon: Loek Boer, tel. (0528) 858374
email: loekboer@home.nl

Mystiek is de kunst van het omgaan met het mysterie van God/ het goddelijke. Mystiek heeft in het christendom tot op de dag van vandaag een belangrijke rol gespeeld. Deze invloed is neergeslagen in teksten, maar ook in beeldende kunst. Daarbij moeten we denken aan schilderijen en beeldhouwwerk, maar ook aan architectuur en glas in lood ramen. Kick Bras heeft hierover een boek gepubliceerd met de titel Oog in oog. Christelijke mystiek in woord en beeld.

Hij bespreekt in dit boek de mystieke ervaring, mystieke beelden van God, Christus en de mens, de mystieke weg en de doorwerking van mystiek in maatschappelijke betrokkenheid. Hij houdt hierover een lezing. Daarbij zal hij een ruim overzicht projecteren van de kunstwerken die in zijn boek staan afgebeeld. Het geïllustreerde boek zal ook te koop zijn.

Kick Bras (www.kickbras.nl) is emeritus predikant van de Protestantse Kerk en als onderzoeker gelieerd aan het Titus Brandsma Instituut te Nijmegen, het wetenschappelijk instituut voor de bestudering van spiritualiteit.

'Mystiek is de onoverwinnelijke kracht der zwakken.'
Charles Pequy, Frans schrijver en dichter 1873-1914

Ds. Henk Linde: 'Halík staat met beide benen in deze tijd'

Dominee Henk Linde verhuisde 7 jaar geleden naar Hoogeveen. 'Toen ik met emeritaat ging, wilde ik niet in Emmeloord, de gemeente waar ik 22 jaar als predikant gestaan had, blijven wonen. Mijn vrouw en ik wilden terug naar Drenthe waar we allebei vandaan komen. Zij is in Drijber opgegroeid en ik in Koekange. Hoogeveen was voor mij bekend terrein omdat ik daar het christelijk lyceum bezocht had. Vandaar dat we hier zijn komen wonen.'

Door Monique Bons

Al heel jong wist Henk dat hij dominee wilde worden. 'Na de hbs ben ik echter eerst op een accountantskantoor gaan werken. De motivatie om te studeren was niet sterk genoeg en ik wilde mijn ouders de kosten van een studie niet aandoen. Daarna volgde de toen nog verplichte militaire dienst. Toen mijn diensttijd er bijna op zat, deed ik een beroepskeuzetest. Daar kwam niet uit dat ik theologie moest gaan studeren, dat zat niet in het onderzoeksveld, maar intussen was de wens om predikant te worden toch weer naar boven gekomen. Vandaar dat ik ging studeren in Kampen en daar heb ik geen moment spijt van gehad.'

Vrijwilligerswerk

Toen de emeritus en zijn echtgenote in Hoogeveen kwamen wonen, stond het

eerste jaar voornamelijk in het teken van de verbouwing van hun huis. 'Maar daarna ben ik me op vrijwilligerswerk gaan oriënteren. De drijfveer om voor de kerk iets te doen, was erg groot', klinkt het gepassioneerd. 'Zo vervul ik bijvoorbeeld elke winter twee maanden de taak als pastor op Gran Canaria voor het Interkerkelijk Pastoraat onder Nederlanders in Zuid-Europa. Ik houd er iedere zondag een Nederlandstalige dienst. Het is echt fantastisch om te ervaren hoeveel mensen er elke week weer in de kerk zitten. Maar in mijn woonplaats wilde ik natuurlijk ook iets doen en op die manier ben ik als inleider bij Leeftocht terechtgekomen. Toerusting vond ik altijd al een wezenlijk onderdeel van mijn werk. Een toenemend aantal mensen is zoekende. Ook binnen de kerk. Mensen weten het niet meer precies. Maar het omgekeerde zie je ook. Het aantal verwoede atheïsten is afgenomen. Je hoort bijvoorbeeld vaak dat mensen niet meer in de kerk komen, maar nog wel geloven. Ik ben dan altijd benieuwd naar wát ze dan precies geloven. Ik houd ervan om een ander te prikkelen om daarover na te denken. Dat is ook een belangrijk aspect in de kringen die ik geef. In een sfeer van vertrouwen onbevungen vragen durven stellen, open zijn en elkaar respecteren: dát motiveert mij elke keer weer om mee te doen. Dat is ontzettend fijn.'

Tomáš Halík

Het programma van Leeftocht biedt al voor de derde maal een leeskring over een boek van Tomáš Halík aan. Deze Tsjechisch Rooms-katholieke priester, filosoof en theoloog staat bekend als één van de meest toonaangevende Rooms-katholieke denkers van dit moment.

'De eerste keer deed ik als deelnemer mee aan de leeskring, maar dit seizoen begeleid ik het, net als vorige jaar. Halík staat met beide benen in deze tijd.

Hij zoekt met iedereen de discussie, maar vooral met de zoekende en ongelovige mens. Hij daagt uit op zoek te gaan naar wat mensen ten diepste beweegt en is altijd sterk op zoek naar de onuitgesproken levensfilosofie. Dit seizoen staat zijn nieuwste boek 'Raak de wonden aan' centraal. Het gaat ten diepste in op levensvragen. Elk mens moet leren leven met vragen die geen antwoord hebben. Ik vind het boeiend hoe Halík het geloof heeft opgepakt en erdoor geraakt is. Dat kom je op iedere bladzijde tegen.

'Raak de wonden aan' is een pittig boek. Het vraagt wel iets aan kennis om aan de leeskring mee te doen, maar omdat je het samen leest, kun je altijd uitleg vragen over de dingen die je niet begrijpt. Het is overigens niet nodig dat je eerdere boeken van hem gelezen hebt of aan de eerdere leeskringen hebt meegedaan.'

Ik wil prikkelen om over het geloof na te denken

Leeftocht

Behalve als inleider bezoekt Henk ook graag als deelnemer de avonden van Leeftocht. 'Het is echt bijzonder hoe breed het aanbod is. Ik hoop eigenlijk dat het in de toekomst nog veel meer over de kerkmuren heengaat. Het is natuurlijk een hele kunst om daar bereik te krijgen, maar ik denk dat dat na verloop van jaren wel zal lukken. Ik hoop ook dat het voor heel Hoogeveen wat kan gaan betekenen in kringwerk over levensvragen als levenseinde, abortus en vluchtelingen. Mensen zijn steeds meer op zoek naar zingeving en ik denk dat de kerk daar een grote verantwoordelijkheid in kan nemen. Veel meer nog dan de politiek.'

10 Het christelijk onderwijs door de eeuwen heen

Inleider: Jan Wiersma
Datum en tijd: dinsdag 19 november om 20:00 uur
Plaats: Goede Herderkerk
Contactpersoon: Phia Schonewille, tel. (0528) 221215
email: henk.phia.schonewille@kpnmail.nl

Omdat alles wat met het onderwijs te maken heeft zijn interesse heeft, is Jan Wiersma in de geschiedenis van het onderwijs gedoken. Op zijn zoektocht trof hij boeiende zaken aan en zijn vondsten zal hij in deze lezing aan u vertellen en tonen. Aan de hand van een Powerpoint-presentatie maakt hij ons deelgenoot van de geschiedenis van het onderwijs. Tijdens de lezing zal hij als ervaringsdeskundige in het onderwijs over vroeger en nu vertellen.

De volgende onderwerpen komen aan bod:

- De 1e school
- Karel de Grote en zijn onderwijswetten
- De kloosterscholen
- De reformatie
- Scholen in de 17e eeuw
- Scholen in de 18 en 19e eeuw
- De schoolstrijd
- Aap noot mies
- Invoering van het basisonderwijs

Jan Wiersma heeft een aantal jaren geleden een punt gezet achter zijn onderwijs carrière. Bijna 40 jaar is hij onderwijzer en directeur geweest in het basisonderwijs. Als 'meester' zal hij dan ook afsluiten met een humoristisch onderwijsverhaal, 150 jaren geleden op een dorpschooltje in de buurt van Dokkum. Een prachtig verhaal met een verrassende afloop. Kortom een avond, waarbij het onderwijs van vroeger en nu op een humoristische wijze gebracht wordt.

'De meeste ideeën over onderwijs zijn niet nieuw, maar niet iedereen kent de oude ideeën.'

Euclides, Grieks wiskundige en filosoof 430 v. C. -360 v.C.

11 Gedenkkaarsen maken

Inleider: ds. Monica Schwartz
Datum en tijd: donderdag 28 november om 19:30 uur
Plaats: Oosterkerk
Contactpersoon: Betty Bosman, tel. (0528) 273052
email: betty_bosman@hotmail.com

In de maand november gedenken velen hun geliefde gestorvenen. Bij veel gedachtenis-rituelen spelen kaarsen een rol als teken van verbondenheid en hoop. Een kaars aansteken is vaak méér dan het lijkt: het is een teken van hoop en verlangen, van verbondenheid en meeleven.

Tijdens deze workshop maken we een eigen gedenkkaars. Met versierwas maken we van een stompkaars (25 cm hoog en 8 cm dik) een persoonlijke kaars om een geliefde te gedenken. Ieder kan eigen symbolen van hoop, van verbondenheid of dingen die voor de overledene belangrijk waren, op de kaars maken. Zo wordt het een unieke kaars die de verbondenheid met deze dierbare zichtbaar maakt.

Kosten voor het materiaal: 9 euro

Over ds. Monica Schwartz:

In 1963 werd ze geboren en groeide op in een oecumenisch en creatief gezin, waarin ze veel positieve bagage meekreeg voor

haar levensreis. Haar ouders leerden haar op een open manier geloven. Ze leerden haar van muziek, taal en kunst te houden, ze leerden haar verwondering en gaven haar ruimte om haar creativiteit te ontwikkelen. Gefascineerd door de bijbelverhalen en geïnspireerd door beeldende kunst en liturgie besloot ze theologie te gaan studeren in Groningen. Ze studeerde af op christelijke kunst en kerkbouw. Sinds september 2014 is ze predikant van de Open oecumenische gemeente De Bleek in Almelo. In de afgelopen jaren ontwikkelde ze een grote interesse voor spiritualiteit: de beleving van geloof in het dagelijks leven. Hierbij komen de theologie, haar interesse voor muziek, kunst en poëzie en haar eigen creativiteit bij elkaar en bevuchten elkaar.

'Herinnering is een vorm van ontmoeting.'

Kahlil Gibran,
Libanees-Amerikaans Schrijver en kunstschilder, 1883-1931

12 Troubled Water (film)

Datum en tijd: maandag 9 en dinsdag 10 december om 20:00 uur
Plaats: De Vredehorst
Contactpersoon: Nies Muis, tel. (0528) 267367
email: n.muis@kpnplanet.nl

Wie zou denken dat een kerkorgel saai en achterhaald is, moet de film Troubled Water (Noors: DeUsynlige, Erik Poppe, 2008) komen kijken. Met een spectaculair geweld bespeelt de hoofdpersoon Jan Thomas Hansen het kerkorgel. Hij heeft zo geweldig leren spelen in de gevangenis waar hij een straf voor een ernstige jeugdmisdaad uitzit. Als zijn straf er op zit, helpt de gevangenispredikant hem aan een baantje als kerkorganist in een Noorse stad. Zodoende ontmoet hij ook de alleenstaande

predikante Anna, met wie hij een relatie begint en voor wier zoontje hij een pleegvader zou kunnen worden. Maar laat het verleden dat wel toe? Kunnen mensen een tweede kans krijgen en gelden daar ook voorwaarden bij? Een prachtige film over moeilijke vragen van verzoening, vergeving, vertrouwen en eerlijkheid.

Maandagavond bekijken we de film, dinsdagavond vindt de nabespreking plaats onder leiding van ds. Wouter Slob

'Zon en maan worden door troebel water niet weerspiegeld.'

Ramkrishna, Hindu mysticus en religieus leider, 1936-1886

13 Bijna Thuis - Billy Graham (Boekbespreking)

Inleider: ds. Jolanda Paans
Datum en tijd: donderdag 9 januari 2020 om 14:30 uur
Plaats: Goede Herderkerk
Contactpersoon: Rita Bekhuis, tel. (0528) 262987
email: e-bekhuis@ziggo.nl

Bijna thuis - over ouder worden

Ieder mens wordt ermee geconfronteerd: ouder worden. Niet alleen omdat wij zelf ouder worden, maar ook onze dierbaren. Wat betekent ouder worden voor een mens? Worden we er rijker van of ervaren we het uitsluitend als een proces van afbraak? Over dergelijke vragen gaan we deze middag met elkaar van gedachten wisselen. Daarbij nemen wij ons uitgangspunt in het gelijknamige boek van Billy Graham Bijna thuis.

Billy Graham, de wereldberoemde evangelist, prediker en schrijver, kijkt in dit ontroerende boek terug op zijn leven. Hij onderzoekt de uitdagingen van het ouder worden en put daarbij wijze lessen uit het Woord van God. Hij doet dat heel praktisch, en met de geestelijke rijkdom en wijsheid van iemand die een lang leven met God heeft gewandeld.

Oud worden is niet iets om te ontkennen of bang voor te zijn, maar iets om te omarmen als onderdeel van Gods plan voor jouw leven. De Bijbel staat vol met voorbeelden van mannen en vrouwen die op latere leeftijd door God werden gebruikt, vaak met grote gevolgen. Denk aan Noach, Abraham, Mozes, Jozua, Elisabeth, Anna en Johannes. Als wij oud worden, heeft God een reden om ons nog hier te houden. Wat is dan zijn bedoeling met deze jaren? Hoe kunnen we ons leven daarop afstemmen? Hoe bereiden we ons goed voor op de eeuwigheid? En hoe laten we een goede, immateriële erfenis achter? 'Oud worden was de grootste verrassing van mijn leven,' schrijft Billy Graham in zijn boek. 'Maar ik weet zeker dat Hij me op dit laatste stuk

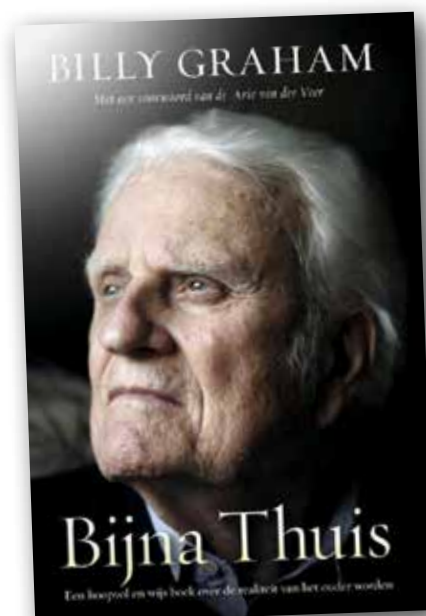
van mijn levensreis, nu ik bijna thuis ben, niet in de steek laat.' Zijn belofte dat Hij met ons is al de dagen van ons leven, geldt zeker ook voor onze jaren van ouderdom.

Iedereen, ouder én jonger, die eens met anderen van gedachten wil wisselen over de realiteit van het ouder worden is deze middag van harte welkom.

Ds. Jolanda Paans is als PKN predikant verbonden aan Goede Herderkerk alhier.

'Men gaat op reis om thuis te komen.'

Godfried Bomans, Nederlands schrijver, 1913-1971

14 Voordat de slechte dagen komen

Inleider: Jan Greven
Datum en tijd: donderdag 9 januari om 20:00 uur
Plaats: Oosterkerk
Contactpersoon: Henk ter Veen, tel. (0528) 236063
email: henkterveen.3@gmail.com

Voordat de slechte dagen komen, en de jaren naderen waarvan je zegt: 'In deze jaren vind ik weinig vreugde meer.' Over oud worden en het goede leven.

Pas moest ik iets zeggen op de begrafenis van een vriend. Hij was lang ziek geweest. Tijd genoeg om na te denken over wat ik zou zeggen. Toch kon ik pas wat op papier krijgen toen ik hoorde dat hij gestorven was. Iets soortgelijks is er met oud worden. Je weet je leven lang dat het er ooit van zal komen. Tijd zat om je voor te bereiden. Maar zo werkt het niet. Wat oud

worden betekent, dringt pas tot je door als je oud bent. Oud worden is als een wandeling in het bos bij zeer zware wind. Om je heen vallen de bomen door de kracht van de storm. Soms verder af, soms heel dicht bij. Ooit zal één van die bomen op jou vallen. Dat is zeker. Hoe zinvol is het je op die wandeling voor te bereiden als je sterk bent en vitaal? Op een van die windstille, zomerse dagen midden in het leven?

Drs. J. (Jan) Greven is schrijver en theoloog. Ook was hij van 1979-1998 hoofdredacteur van het dagblad Trouw en was enige jaren directeur van de IKON.

'De herfst is een tweede lente waarbij elk blad een bloem wordt.'

Albert Camus Frans schrijver, essayist en Nobelprijswinnaar literatuur. 1913-1960

15 Moderne Devotie op het Drentse land

Inleider: Mink de Vries
Datum en tijd: donderdag 16 januari om 20:00 uur
Plaats: De Vredehorst
Contactpersoon: Kees van Eerten, tel. 06 28412158
email: cjvaneerten@ziggo.nl

Achtergrond Moderne Devotie

De grondlegger van de Moderne Devotie was Geert Grote. Hij leefde van 1340 tot 1384. In een tijd van veel armoede, honger en ziektes, verwaarloosden priesters en religieuzen hun geestelijke taken. Geert Grote beseftte dat er een vernieuwing nodig was binnen de kerk, vooral een innerlijke vernieuwing. Hij verzette zich tegen de verloederding van het kerkelijk leven en verruwing van de zeden. In plaats van in zichzelf gekeerd bezig zijn met de band met het hogere hielden zijn volgelingen zich bezig met betere leefomstandigheden van de armen en zieken in de samenleving en het bevorderen van scholing voor de jeugd. De Moderne Devotie raakte helemaal in zwang toen Thomas à Kempis in Zwolle begin vijftiende eeuw het boek De navolging van Christus schreef. Dat geldt als het meest gelezen en meest vertaalde boek ter wereld na de Bijbel. Mink de Vries, de inleider van vanavond, heeft het 2008 in hedendaags Nederlands vertaald en ook dat boek is aan de vijftiende druk toe. Hij noemt zichzelf Actuele Moderne Devoot en vertelt graag over zijn middeleeuwse helden.

Moderne Devotie in Drenthe

Het Cisterciënzer klooster Maria in Campis in Assen sloot zich in 1406 aan bij de congregatie van Sibculo. Daar was toen net een klooster ingericht dat de leer van Geert Grote omarmde. Dat de nonnen in Assen dat voorbeeld volgden, is niet algemeen bekend. Het geeft aan dat de nonnen in het Asser kloos-

ter feitelijk de regels van de paus in Rome zodanig bijbogen dat ze de deur van het klooster konden openzetten voor de Asser samenleving. De pakweg twaalf nonnen volgden vanaf dat moment het gedachtengoed van de Moderne Devotie, de grootste hervorming die ooit in Noordwest-Europa heeft plaatsgevonden.

In Assen heeft zich dat vooral vertaald in zorg voor armen en zieken. De deuren van het klooster zwaaiden dus open en de abdis heette opeens priorin. De Vries denkt dat het ook wel dat de aansluiting bij 'Sibculo' ook wel een praktische reden had: daarvoor was het gemakkelijker hulp binnen te halen van niet-geestelijken om het omvangrijke onroerend goed van het Asser klooster te beheren. Het klooster (de Abdijkerk en een gang in het Drents archief zijn nog zichtbare restanten) had heel Witten in eigendom en Kloosterveen heet ook niet voor niks zo. De gevolgen van de Moderne Devotie zijn naar de stellige overtuiging van De Vries nog steeds te merken in de volksaard van de noorderlingen. Sociaal, niet te snel oordelen, barmhartig, korte metten maken met mensen die boven het maaiveld uit willen stijgen, voor jezelf willen zorgen, maar slecht knopen kunnen doorhakken. Allemaal eigenschappen die in verband gebracht kunnen worden met de Moderne Devotie. De Vries vindt dat de huidige samenleving opnieuw veel aan dat verhaal kan hebben en brengt het dan ook waar mogelijk onder de aandacht: 'De mens mag zijn wie hij is. Of je nu Trump heet, verward bent, buitenlander of arm. Je bent onderdeel van de samenleving. Ik vertel sinds drie jaar dit verhaal overal in de hoop dat mensen er wat aan hebben', vertelt De Vries.

'Levenskunst is die ene stem onderscheiden die jou roept op de weg die hoort bij de unieke mens die jij bent.'

Mariska van Beusichem, Stadspastor Zwolle

16 Getalssymboliek

Inleider: Siebe Sijtsema
Datum en tijd: dinsdag 28 januari om 20:00 uur
Plaats: Oosterkerk
Contactpersoon: Albert Bos, tel. (0528) 267613
email: annm_epost@hetnet.nl

De bijbel is niet altijd een eenvoudig te begrijpen boek. Dat komt ook omdat de 'verhalen van toen' in onze tijd niet meer vanzelfsprekend begrepen worden. Het verhaal is verjaagd door de wetenschappen en dus denken we dat water alleen nog H2O is en daar kun je natuurlijk niet over lopen. Maar wie weet nog die andere diepere betekenis? Hetzelfde geldt voor getallen in de bijbel. Wie geen weet heeft van de diepere betekenis ervan, kan alleen maar ongelovig lachen om die 153 vissen, de 7 broden of de 3 dagen dat Jona in de vis zit. Echter, voor wie rekening houden met de getallen, zullen (hopelijk) de verhalen een diepere betekenis krijgen en meer

waar worden. Het zal deze avond allereerst gaan over getallen die in de tekst staan maar ook over verborgen getallen, zoals 17 en 26. Na de pauze wordt nog een stap verder gegaan want 'Waarom telden de bijbelschrijvers de verzen en de woorden'? Voor deze avond is een 'zakjapanner' niet nodig en je hoeft geen ster in wiskunde of hoofdrekennen te zijn want 'Rekenen met de bijbel' kan iedereen.

In ieder geval is het doel van de avond: Je zo verwonderen over dit prachtige (reken)Boek dat je er in blijft lezen en rekening mee blijft houden.

De inleider is als predikant verbonden aan de Protestantse Gemeente van Meppel.

'Wijsheid begint met verwondering.'
Socrates, Grieks filosoof 469v.C-399v.C

17 Midden in het leven (Gespreksavonden)

Inleider: ds. Jacoline Batenburg
Datum en tijd: woensdag 29 januari, 12 februari en 4 maart om 20:00 uur
Plaats: De Vredehorst
Contactpersoon: Nies Muis, tel. (0528) 267367
email: n.muis@kpnplanet.nl

Gesprekken aan de hand van meditatie uit het boekje Mooi niet alleen – het complexe en complete leven van een single van Rebecca Onderstal

Midden in het leven

Van je twintigste tot vijftigste levensjaar is het spitsuur in het leven. Werk, vakantie, zorg en ontspanning wisselen elkaar af. Ouders, kinderen, vrienden, collega's, maatschappelijke vraagstukken en normen kunnen het leven complex en ingewikkeld maken.

In deze serie avonden gaan we met elkaar in gesprek over wat dit betekent voor wie we zijn en welke keuzes we maken.

Als gids bij deze gesprekken, gebruiken we een boekje van dominee Rebecca Onderstal getiteld: Mooi niet alleen – het complexe en complete leven van een single.

In zeventien korte hoofdstukken neemt Onderstal ons in dit boekje mee. Openhartig laat ze zien met welke vragen ze door het leven gaat, waar die vandaan komen en hoe de Bijbel haar helpt een zinnig perspectief te vinden.

Onderstal verbindt in elk hoofdstuk een persoonlijke gebeurtenis aan algemene vragen en vindt vervolgens inspiratie in Bijbelverhalen, films, liedteksten en andere gebeurtenissen. Gaandeweg ontdekt zij, dat een compleet

leven hem niet (alleen) zit in een partner om het leven mee te delen. God geeft ons zoveel meer dingen en mensen om voor en mee te leven.

Vragen en thema's voor iedereen

De titel en de insteek van het boek doet vermoeden dat deze gesprekskring alleen interessant is voor mensen zonder relatie. Toch steken we breder in.

Want ook de gespreksleider van deze kring (Een 29-jarige, getrouwde vrouw, met een kindje van nog geen één jaar) was en wordt door dit boekje geraakt. De inzichten en de thema's waar een single of alleengaande in deze tijd tegen aanloopt raken aan die van anderen midden in het leven.

Gesprekken

Op drie woensdagavonden gaan we met elkaar in gesprek over de hoofdstukken van Onderstal. Wat vinden we van wat zij schrijft? Herkennen we het? Of zien wij het compleet anders? Hoe zien wij onszelf in relatie tot anderen? Hoe helpt de Bijbel ons daarin op weg? Kortom, hoe gaat het met de 'single' in onszelf?

Voor wie?

Deze gespreksavonden zijn voor een ieder die midden in het leven staat. Single en niet-single. Iedereen die zich wil laten uitdagen tot gesprek en ontmoeting. We spreken van mens tot mens. Dus wil je een keer laagdrempelig een laagje dieper gaan: wees welkom!

'De kunst van te leven is thuis te zijn alsof men op reis is'
Godfried Bomans, Ned. schrijver, 1913-1971

18 Dicht(ers) bij het onuitsprekelijke

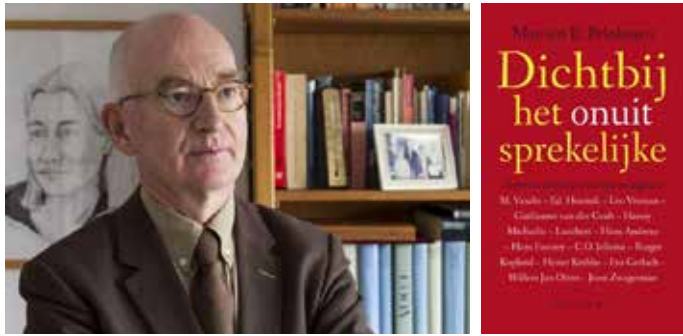
Inleiders: Prof. dr. Martien E. Brinkman en musicus Harry van der Veen
Datum en tijd: zondag 2 februari om 15:00 uur
Plaats: Bibliotheek, Willemskade
Kosten: € 6.00
Contactpersoon: Henk ter Veen, tel. (0528) 236063
email: henkterveen.3@gmail.com

leegte, systeem, stilte en gat, maar ook hun thuiskomst, liefde, verbondenheid, grootsheid en God.

Toen Martien Brinkman in de jaren zestig theologie studeerde aan de Vrije Universiteit in Amsterdam, besprak hij 's avonds in de Febo met studiegenoten verzen van Gerrit Achterberg. Een wereld ging voor hem open. Wat hem aansprak is het ritme van de tekst en de ongewone woorden. Geheel anders dan hij in de collegebanken hoorde waar het ging om 'alles uitleggen' en 'alles verklaren'. Daarmee gaat de essentie vaak verloren. Een dichter 'zoekt woorden bij emoties' en raakt aan de ervaring. Van deze veertien dichters bespreekt hij deze middag de schrijver/dichter Joost Zwagerman en de dichteres M. Vasalis. De gedichten worden voorgedragen door een declamator en Harry van der Veen zal improviserend op piano de sfeer vertolken.

Martien E. Brinkman is emeritus hoogleraar Oecumenische en Culturele Theologie aan de Vrije Universiteit te Amsterdam en was directeur aan het Instituut voor Letteren, Theologie, Filosofie en Sociale Wetenschappen.

Een zondagmiddag met poëzie en muziek

Leeftocht en de Bibliotheek besteden samen aandacht aan de Poëzieweek 2020. Prof. Dr. Martien E. Brinkman schreef het boek 'Dicht bij het onuitsprekelijke'. In dit boek probeert hij van veertien bekende Nederlandse dichters hun zoektocht naar het onzegbare te traceren. Hij laat zien hoe breed het palet is dat door het onuitsprekelijke bij hen wordt opgeroepen: licht,

'De bron van alle poëzie is het diepe gevoel van wat onuitsprekelijk is'

Lucien Arréat, Frans schrijver en psycholoog 1841-1922

19 Het boek 'God en ik' van Alain Verheij

Inleider: ds. Betty Gras en Alain Verheij
Datum en tijd: maandag 10 februari, 17 februari en 24 februari om 20:00 uur
Plaats: Ontmoetingskerk Zuidwolde, Hoofdstraat 149
Kosten: € 5,00
Contactpersoon: Suzanne Groote, tel. 06 18550366
email: suzannegroote@hotmail.nl

Job, Mozes en Petrus aan tot denken over hoop, vertrouwen en volharding. Al eeuwenlang putten mensen kennis, goede raad, hoop en troost uit de Bijbel. Aan de hand van deze oude verhalen werpt het boek licht op hedendaagse levensvragen.

Alain Verheij (1989) is schrijver, journalist, blogger, dominee en zelfbenoemd 'Theoloog des Twitterlands'. Hij studeerde Theologie en Bijbelstudies, is gespecialiseerd in de Hebreeuwse Bijbel en Ugaritische taal en doet op dit moment promotieonderzoek naar dat laatste onderwerp aan de Universiteit van Leiden.

Wat je als weldenkende 21e-eeuwer kunt leren van de Bijbel

'God en ik' van theoloog en schrijver Alain Verheij neemt de volgende vraag als uitgangspunt: wat bezielt een 21e-eeuwse westerling om zich nog te verdiepen in verhalen over God? Verheij is zelf misschien wel het meest nieuwsgierig naar het antwoord op die vraag. In God en ik schrijft hij persoonlijk, kritisch en een tikje ironisch over zijn geloof. Met een scherp oog analyseert hij onze tijd en ziet hoe de christelijke verhalen en gebruiken wel degelijk iets te zeggen hebben over de wereld van nu.

Zo kun je de vastentijd zien als een 'detox' die zorgt voor meer zelfreflectie en solidariteit, en zetten verhalen over Jezus,

Het programma:

Eerst duiken we twee avonden o.l.v. ds. Betty Gras in het boek. De derde avond is Alain Verheij zelf te gast in ons midden. De avonden zijn los te bezoeken.

Deze activiteit wordt georganiseerd samen met de Ontmoetingskerk Zuidwolde.

Hilly Hut-Bisschop: 'Samen kerk zijn kan op veel manieren'

'Het aanbod van Leeftocht is heerlijk breed. Dat vind ik écht uniek binnen de kerk. Ik verheug me dan ook elk jaar op het nieuwe programma. Daar kijk ik altijd naar uit. Er zitten iedere keer weer onderwerpen bij die me interesseren', vindt Hilly Hut. 'De ene keer is dat een verdiepend onderwerp en de andere keer is het iets informatiefs. Leeftocht is een verbindende factor. Je ontmoet er allerlei mensen en kunt met elkaar van gedachten wisselen. Dat maakt het voor mij zo aantrekkelijk.'

Door Monique Bons

'Ik ben met het geloof opgegroeid. Mijn vader had een enorm Godsvertrouwen. Hij las graag en had veel theologische boeken. Mijn moeder was ook heel gelovig, maar op een heel andere manier. Zij was echt van de regeltjes en bij haar bespeurde ik altijd en bepaalde angst voor de in haar ogen oordelende God', blikt Hilly terug. Al heel jong stond voor haar vast dat ze niet wilde geloven zoals haar moeder. 'Dat kon toch niet de bedoeling zijn. Ten eerste kon ik niet zo uit de voeten met al die kerkelijke regeltjes en ten tweede moet het geloof geen angst bij je oproepen. Net als mijn vader wilde ik er meer over lezen. Er meer over weten. En Leeftocht is voor mij één van de manieren om meer over het geloof te leren.'

Theologische Vorming voor Gemeenteleden

Die zoektocht begon overigens al jaren geleden toen Hilly Theologische Vorming voor Gemeenteleden (TVG) volgde. 'TVG was voor mij een verademing. Vanaf dat moment ben ik ook bewust gaan zoeken. Na deze vierjarige cursus heb ik allerlei vervolgcursussen gedaan en ging ik elk jaar een weekend met de

groep naar het Dominicanenklooster in Huissen, waar een bepaald onderwerp behandeld werd. Uit de TVG is de Persoonlijke Theologische Ontwikkeling (PTO) voortgekomen en daar ga ik nog steeds elk winterseizoen naar toe. Daar worden ook allerlei andere onderwerpen besproken, zoals bijvoorbeeld de islam. Ik vind het nog steeds erg boeiend om op die manier mijn blik te verbreden.'

'Lernen'

'Ik heb ook een aantal jaren het Joods Leerhuis gevolgd. Dat ging uit van de Remonstrantse Kerk. Dat was zó interessant', klinkt het enthousiast. 'Dan belicht je een bepaalde tekst van alle kanten. Dat heet 'lernen'. Het gaat niet om zoeken naar waarheden, maar om vragen stellen. Elie Wiesel heeft dat heel mooi verwoord: 'Lernen is leren leven met vragen. Vragen verbinden ons, antwoorden scheiden ons.' Dat zinnetje heb ik altijd in mijn achterhoofd. Als ik met mensen praat, ben ik altijd benieuwd naar wat hen beweegt.'

Zoektocht

'Al zoekende is mijn geloof veranderd en heb ik veel achter me gelaten. Ik zie een opdracht aan de mens om goed te handelen. Recht te doen en ieder in zijn

waarde te laten. Liefde geven. Ik vind het belangrijk wat en hoe je hier de dingen doet. Niet het 'geloven in', maar juist het naleven is belangrijk. Leeftocht heeft voor mij ook altijd veel betekend. Het is dat stukje verbondenheid dat in de kerk soms minder duidelijk aanwezig is. Als christen heb je de opdracht om hier op aarde goed te doen. Leeftocht ondersteunt dat. Het ontmoeten van mensen en met elkaar van gedachten wisselen over allerlei onderwerpen en geloofszaken vind ik boeiend. Ook dát is kerk zijn, want kerk zijn kan op veel manieren.'

Leeftocht

'Leeftocht verbreedt je blik en geeft inspiratie. Zo vind ik de opening van het seizoen altijd heel bijzonder. Een onderwerp wat ik ook erg mooi vond, was de lezing van Wouter Slob over liberaal christendom. Dat gaat over de manier van denken van deze tijd en hoe

Leeftocht verbreedt je blik en geeft inspiratie

je tegen de Bijbel aan kunt kijken. Dat vond ik heel interessant. De werkelijkheid van God is uit de Bijbel voortgekomen. Je bezit geen waarheid. Je moet het in deze tijd plaatsen. Wat doe je ermee. Verder bezoek ik de bijeenkomsten over bibliodrama ook altijd graag. Daarbij stap je als het ware in een Bijbelverhaal en ervaar je het op een heel andere manier. Er is ook eens een avond geweest over homoseksualiteit. Ik ben blij dat dergelijke onderwerpen eveneens aan bod komen. Oh ja, en 'Kruisweg' van afgelopen seizoen was ook zeer de moeite waard. Het was heel boeiend hoe dat gebracht werd. Er werden allerlei prachtige stukjes tekst voorgedragen, terwijl je keek naar beelden van Sieger Köder', somt Hilly op. 'Er zijn zoveel mooie, boeiende en verdiepende onderwerpen. Ik raad het anderen dan ook regelmatig aan.'

20 Raak de wonden aan (Boekbespreking)

Inleider: ds. Henk Linde
Datum en tijd: do 13 februari en 5 maart om 20:00 uur
plus eventueel 3e avond in overleg
Plaats: Herman Bavinckhuis
Contactpersoon: Akke Bouwhuis, tel. (0528) 275659
email: wouterenakke@home.nl

Opnieuw lezen we een boek van Tomas Halik. De schrijver is geboren in Tjechië. Hij groeide op in een niet kerkelijk gezin in het seculiere, communistische land. Tot zijn 18e had hij nooit praktiserende christenen ontmoet. Ondergronds studeerde hij theologie en werd in het geheim tot priester gewijd. Hij werd priester en hoogleraar Filosofie en Sociologie in Praag. Hij was een vertrouweling van president Havel. Hij verstaat de kunst om in zijn boeken door te dringen tot de mystieke, diepere lagen van het geloof en zelfs humoristisch commentaar te geven op de huidige tijd.

Hij gaat in gesprek met 'onze tijd', hij verstaat het te luisteren naar de echte, diepe vragen die mensen hebben. Hij vraagt met de vragers, zoekt met de zoekers.

Aan niet christenen vraagt hij: 'Hoe ziet die God, waar u niet in gelooft, eruit?' 'Vaak komen ze dan met beelden en ideeën van God waar ik ook niet in kan geloven!'

Het boek 'Raak de wonden aan' sluit aan bij de beleving van (de ongelovige?) Thomas. Halik: 'Wij kunnen niet in Jezus geloven en 'mijn Heer!, mijn God! zeggen zonder ook Jezus+ 'wonden aan te raken.

Wij geloven in de gekruisigde Jezus, de gewonde Jezus. En in zijn wonden draagt Jezus alle wonden van de wereld en de mensheid. Wie de pijn in de wereld niet serieus neemt, kan God niet belijden, zegt Halik.

Een boeiend man, een boeiend schrijver!

*'Je kunt de wonden van een ander alleen
maar genezen als je er zelf ook enkele hebt.'*

Albert Camus Frans schrijver, essayist en
Nobelprijswinnaar literatuur. 1913-1960

21 Wat hebben God en Geld met elkaar te maken? Hermeneutiek voor beginners

Inleider: Jan Prij
Datum en tijd: woensdag 26 februari om 20:00 uur
Plaats: De Vredehorst
Contactpersoon: Nies Muis, tel. (0528) 267367
email: n.muis@kpnplanet.nl

In het boek God en geld probeert Prij het meest verhevene en 'het slijk der aarde' met elkaar in verband te brengen. Meestal staan God en geld, hemel en aarde recht tegenover elkaar. Het is eerder: God óf geld. Bijbelvaste lezers kunnen ongetwijfeld vertellen dat je niet twee heren kunt dienen: God en de Mammon, de geldduivel. Maar dat betekent niet dat economie zelf een slechte zaak is, waarvan je je verre moet houden. Sterker nog: economie is in de kern te beschouwen als een vorm van dienstverlening. In essentie draait het om productief maken van ideeën waar anderen wat aan hebben. Dat geldt ook voor politiek, een andere 'al te aardse' bezigheid. Politiek is geen vorm van botte machtsstrijd, maar een poging om vrede te stichten binnen de kaders van de rechtsstaat. Het draait daarbij niet om het doorzetten van het recht van de sterkste, maar om de sterkte van het recht.

De stelling van het boek is dat in de kern religie, economie en politiek vormen van hermeneutiek zijn. Hermeneutiek staat voor de kunst om andermans stem over te brengen, te vertalen en te vertolken, niet om je eigen stem zo hard mogelijk te laten horen.

Hermeneutiek is bekend als een term uit de theologie en staat dan voor een vorm van bijbeluitleg: het woord van God interpreteren met het oog op de aardse werkelijkheid. Maar ook economie en politiek draaien in wezen om hermeneutiek: het gaat om vertalen van idealen in de praktijk, om communiceren en verbinden met al zijn risico's en uitdagingen van dien. Jan Prij laat die uitdagingen en risico's van vertaalwerk zien door terug te gaan naar de mythische figuur van Hermes van wie het woord hermeneutiek is afgeleid. Verder brengt hij in deze lezing de figuur van Hermes tot leven en laat hij zien wat deze mythische figuur ons vandaag de dag leren kan.

Over de inleider

Jan Prij (1968) is econoom, filosoof en lekenpreker. Hij werkte onder meer als onderzoeker aan de Erasmus Universiteit Rotterdam en de Adviesdienst Verkeer en Vervoer. In 2018 verscheen God en geld. Nu werkt Jan als redactiesecretaris van het kwartaaltijdschrift Christen Democratische Verkenningen bij het Wetenschappelijk Instituut voor het CDA en heeft hij een eigen tekstbureau (www.janprij.nl)

*'Niemand zou zich de Barmhartige Samaritaan
herinneren als hij alleen maar goede voornemens
had gehad. Maar hij bezat ook geld'*

Margaret Thatcher, o.a. Brits Premier, 1925-2013

22 Bibliodrama

Inleider: Tjimmie van der Wal
Datum en tijd: donderdag 27 februari, 12 maart en 26 maart om 20:00 uur
Plaats: Oosterkerk
Contactpersoon: Geke Iden, tel. 06 12906046
email: geke.iden@kpnmail.nl

Mevrouw Tjimmie van der Wal is als kerkelijk werker pastor geweest in Hoogeveen.

Al eerder heeft zij Bibliodrama geleid voor Leeftocht, destijds in de Goede Herderkerk. Ook heeft zij enkele jaren met veel enthousiasme de wekelijkse bibliodrama geleid in een pastoraal therapeutisch centrum, de Hezenberg, in Hattem. Zij volgde de opleiding tot Bibliodramaleider in Lievelede bij Nico Derksen en Maria Nolet.

Over Bibliodrama schrijft Tjimmie van der Wal het volgende: Bibliodrama is een bijzondere manier van omgaan met een Bijbeltekst/verhaal. Het gaat in deze vorm om zelf ervaren. Je stapt in het verhaal om te ontdekken dat je je daar met alle menselijke gevoelens en vragen in terug vindt.

Biblio staat voor bijbel/boek en drama is minder dramatisch dan het klinkt want het betekent van binnenuit, in beweging komen, zelf een plek innemen in het verhaal.

We lezen en verkennen een tekst om dichterbij de betekenis van dat verhaal en de personen te komen; in wie herken je misschien iets van je eigen leven? We kiezen zelf een plek in dat verhaal, we gaan als het ware 'wonen' in dat oude verhaal en ervaren wat het zegt over ons eigen leven. Dan blijkt dat die oude verhalen een schat aan levenswijsheid, herkenning en geloof in zich dragen dat tijdloos is!

Het Bijbelverhaal en het eigen levensverhaal, het verhaal van God en het verhaal van mensen komen met elkaar in verbinding.

Omdat we het verhaal ook praktisch uitwerken is het wenselijk dat we open kunnen staan voor onze eigen innerlijke levens- en geloofservaringen en dat van de medespelers.

Bibliodrama kan gespeeld worden met 8 tot 12 deelnemers. Dat betekent dat het aantal aanmeldingen beperkt is.

'Er is geen verandering van duisternis naar licht, van stilstand naar beweging, zonder emotie.'
Carl Gustav Jung, Zwitsers psychiater, 1875-1961

23 Sacred Dance

Inleider: Joke Vuurboom
 Datum en tijd: zondag 1 maart om 14:30 uur
 Plaats: De Vredehorst
 Contactpersoon: Gerda Zomer, tel. (0528) 263483
 email: leeftochthoogveen zomer@hotmail.com

*'Stilte is een ode aan het leven'
 Meditatie in beweging*

Vanwege het succes van deze activiteit in het vorige seizoen is het onderwerp weer in ons programma opgenomen. Joke zoekt passende en tot nadenken stemmende muziek waar wij op mogen bewegen. Ter overdenking geeft ze ons alvast een prachtig gedicht mee van Hans Bouma:

De stilte - ontvlucht haar niet.
 Alsof ze jou vijandig was!
 Een lieve vriendin is zij, een weldaad.
 Een huid om in te dromen.
 Een huis om in te wonen.
 Een warme wereld om telkens weer tot jezelf te komen.
 Ontvlucht haar niet.
 Je ontvlucht jezelf.
 De stilte - zoveel heeft ze je te zeggen.

Sacrale dans hangt samen met de betekenis van het begrip heil: heelmakend. Het wordt ook wel meditatie in beweging genoemd. Het is een eenvoudige dansvorm, waarbij in de kring

gedanst wordt, rondom een thema en een mooi 'midden'. Muziek nodigt uit om in beweging te komen. Eenvoudige danspassen vormen het stramien. Met aandacht aanwezig zijn bij elke stap en in elke beweging, waarnemend zonder oordeel, kan meditatief en helend werken.

Gedragen door het ritme van de muziek en de kracht van de cirkel kunnen we ons steeds weer overgeven aan wie we ten diepste zijn en ons steeds opnieuw verbinden en verbonden weten met de Bron van Al-wat-leeft.

Leeftijd speelt geen rol, iedereen tussen de 8 en 80 is welkom. Danservaring is niet nodig. De passen worden uitgelegd en herhalen zich steeds. Het gaat om de beleving, niet om de prestatie. We dansen op klassieke, religieuze, folklore en nieuwe tijds muziek.

Joke Vuurboom, kleuterleidster en onderwijzeres, kwam via de School van Praktische Filosofie en een Gestaltopleiding, voor het eerst in aanraking met Sacred Dance in 1991. In de Kloosterkerk in Ter Apel leidde een predikante een Sacred Dance avond. Joke werd hier zo door geraakt, dat ze zich de volgende dag aanmeldde voor de opleiding tot docente en ontving in 1995 haar diploma. Sindsdien geeft ze les in Nederland, maar ook vooral in Duitsland. Om te ervaren wat sacrale dans inhoudt, word je van harte uitgenodigd je hiervoor aan te melden en om deel te nemen.

'De dans is essentiële religieus van aard.'

Gerardus van der Leeuw,
 Nederlands theoloog en politicus 1890-1950

Jaap Lowijs: 'Het gaat om die gevoelsmatige beleving'

Hoe lang hij al bij Leeftocht betrokken is, weet hij niet eens meer precies. 'Dat zal 8, 9 of 10 jaar zijn', graaft Jaap Lowijs in zijn geheugen. 'Dominee Jan Muis was hier nog. Ik zat in de kerkenraad van de Vredehorst en kwam op die manier met Leeftocht in aanraking. Het is zo'n mooie manier om mensen kennis over het geloof bij te brengen. En dat is een heel ander soort kennis dan die je vanaf de kansel krijgt aangereikt. Het gaat bij Leeftocht vooral om die gevoelsmatige beleving.'

Door Monique Bons

Jaap Lowijs maakt deel uit van de sector Vredehorst, die samen met de sectoren van de drie andere wijken onder de commissie Leeftocht vallen. 'We vergaderen om de vier tot zes weken. Het is een leuk team en ik vind het nooit belastend om naar toe te gaan. We zijn niet aan voorschriften gebonden en hoeven ook geen toestemming te vragen. Met elkaar proberen we ieder jaar weer een aantrekkelijk programma samen te stellen, waarbij we zorgen voor zoveel mogelijk variatie in onderwerpen, zodat er voor iedereen iets bij is.'

Inspiratie

Jaap is altijd op zoek naar nieuwe onderwerpen. 'Ik doe vaak inspiratie op bij andere kerken. Mijn vrouw en ik gaan zo af en toe in Amsterdam naar de kerk. Meestal gaan we dan naar de Westerkerk, maar we bezoeken ook wel eens de Oude Kerk. De sfeer is er anders dan in de Vredehorst. Er zijn minder regeltjes en dat spreekt me wel aan. Het grootste deel

van de kerkbezoekers daar komt uit het Gooi. Toch best bijzonder dat die mensen elke zondag helemaal naar Amsterdam komen. En er zijn ook zoveel mensen actief! Na de dienst kijk ik altijd bij de folders voor 'Vorming en Toerusting', zoals het in de meeste kerken genoemd wordt, of er iets bij ligt wat we voor Leeftocht kunnen gebruiken.'

In totaal hadden we
afgelopen seizoen
1100 aanmeldingen

Kritisch

Jaap bezoekt niet alleen als commissielid en contactpersoon de bijeenkomsten van Leeftocht, maar ook als gemeentelid. 'Omdat ik contactpersoon ben van 'Bijbellezen op de morgen' draai ik daar ook die ochtenden mee. Het is een vrij constante groep. Er gaat natuurlijk wel eens iemand weg en er komen ook wel eens nieuwe mensen bij, maar de kern

draait al jaren mee. Maar als gemeentelid bezoek ik ook diverse andere bijeenkomsten. Ik hoor bijvoorbeeld graag lezingen die wat kritisch zijn. Waar niet om de pot heen wordt gedraaid, maar waar gewoon recht voor zijn raap wordt gezegd waar het om gaat.

Het afgelopen seizoen sprak het boek van Henri Nouwen mij erg aan. De Nieuwe Catechismus was ook prachtig en de avonden over Dietrich Bonhoeffer mocht ik natuurlijk ook niet missen. Dat waren voor mij persoonlijk echt de uitschieters van seizoen 2018-2019.'

Aandacht voor jong volwassenen

'Vrijwel alle bijeenkomsten worden goed bezocht', weet Jaap. 'Leeftocht voorziet dus echt in een behoefte. Over het algemeen komen er op een bijeenkomst 10 tot 50 bezoekers af. In totaal hadden we afgelopen seizoen 1100 aanmeldingen. Het is alleen wel jammer dat er maar zo weinig jongeren en jong volwassenen op de avonden afkomen. Die zien we helaas te weinig. Het afgelopen jaar zijn we ons met een aantal jongeren gaan bezinnen hoe we ook een jonger publiek kunnen trekken. We hebben een vast aantal contactpersonen binnen jongerengroepen die daarover met ons meedenken. Het mooiste zou het zijn wanneer er enkelen van hen in de commissie zouden plaatsnemen. Het trekt toch meer jongeren wanneer het door leeftijdgenoten opgezet wordt.'

Ambassadeur

Als een ware ambassadeur voor Leeftocht probeert Jaap altijd mensen te enthousiasmeren voor de bijeenkomsten. 'Ik benader het liefst de mensen die zoekende zijn. Ik neem het blad van Leeftocht ook altijd mee naar verjaardagen en probeer anderen attent te maken op de onderwerpen die er geboden worden en hen te laten inzien dat het beslist de moeite waard is om naartoe te gaan. Het zit altijd in mijn achterhoofd.'

24 Twee tradities, één taal van vertrouwen

Inleider: Herman Koetsveld en Enis Odaci
Datum en tijd: donderdag 19 maart om 20:00 uur
Plaats: Oosterkerk
Contactpersoon: Loek Boer, tel. (0528) 858374
email: loekboer@home.nl

Islamdeskundige en moslim Enis Odaci en Herman Koetsveld, christen en predikant, beiden uit Hengelo, trekken al bijna negen jaar intensief met elkaar op. Zij vonden elkaar in hun gezamenlijke overtuiging dat de godsdiensten hun exclusieve claim op de waarheid moeten loslaten ter wille van de wereldvrede en de humaniteit.

Tegen de verharding van het huidige maatschappelijke debat en het groeiende wantrouwen tussen bevolkingsgroepen in benadrukken zij in hun vriendschappelijke en respectvolle

dialogoog het grote belang van 'de taal van het vertrouwen'. Zij leveren via verschillende media gevraagd en ongevraagd hun kritische en tegelijk hoopgevende visie. Dat roept, zo blijkt telkens, de nodige bijval, maar ook de nodige vragen en tegenstemmen op.

Wie alvast meer van hun samenwerking en hun publicaties te weten wil komen kan terecht op: www.koetsveld-odaci.nl. Enis Odaci en Herman Koetsveld zijn van de dialoog. Zij zullen hun bijdrage zo kort mogelijk houden om zoveel mogelijk ruimte te maken voor het gesprek met hen en met elkaar.

'Als je vertrouwen hebt, hoef je niet de gehele trap te zien om de eerste stap te zetten.'

Martin Luther King, Amerikaans predikant, 1929-1968

25 Bezoek Dominicanenklooster Zwolle

Datum en tijd: vrijdag 3 april van 15:30 uur tot 19:45 uur
Plaats: Dominicanenklooster Zwolle
Kosten: € 15,= (excl. reiskosten)
Ontmoetingspunt: Ingang Assendorperstraat 27
Vervoer: Carpool of trein (wordt nader afgestemd)
Contactpersoon: Ariëtte de With, tel. (0528) 277835
email: aa.dewith@gmail.com

Aan de rand van het Zwolse stadscentrum ligt een neogotisch bolwerk: de kerk en het klooster van de dominicanen, gebouwd rond 1900. Het eerste klooster van de predikherenbroeders in Zwolle dateert uit ca.1470. Daarin is nu het Zwols Stedelijk Conservatorium gevestigd. In de eerste kloosterkerk zit nu boekhandel Waanders in de Broeren.

Dominicanen waren lang niet welkom in de stad. Onder druk van protestanten moesten zij in 1580 de stad verlaten. In 1900 kwamen ze terug in het huidige stadsklooster.

Dit dominicaanse klooster is geen museum. Het is een bewoond huis. Tussen 1997 en 2013 woonden er een groep zusters dominicanessen. Nu woont er een broedercommunity van op dit moment zeven leden. Daarnaast is er een

oecumenische woongroep voor studenten in het gebouw.

Het devies van dominicanen is al acht eeuwen lang veritas, waarheid. In het geheugen van leden van de Orde staat het verhaal gegrift van een lang nachtelijk gesprek tussen Dominicus en een Kathaarse herbergier, ergens in 1204 of 1205. Waarheid zoek je in ontmoetingen: met jezelf in de stilte; met de traditie die de zinzokers uit vorige eeuwen ons nalieten en met de mensen binnen en buiten kerk en klooster. Die ontmoetingen gebeuren met passie en in vriendschap, want we zijn allemaal van dezelfde Schepping.

Dominicanen staan voor een open, uitnodigende manier van geloven. Als volgelingen van Jezus Christus streven ze er naar tegenstellingen bij elkaar te brengen: klooster en stad, traditie en moderne tijd, geloof en wetenschap, bidden en doen, luisteren en spreken. Tegenstellingen horen bij elkaar. Zoeken naar waarheid beschouwen ze als een verbindende opdracht. Rond de kleine community van bewoners in het stadsklooster wordt daarom ruimte geboden aan allerlei kringen van betrokkenen, professionals en vrijwilligers, die op het gebied van pastoraat en liturgie, spiritualiteit en zingeving actief willen zijn. Het programma van dit bezoek bestaat uit: ontvangst met koffie en thee, een inhoudelijke inleiding, rondleiding door kerk en klooster, een gezamenlijke broodmaaltijd en deelname aan de vesperviering.

www.kloosterzwolle.nl

*'Waar rust is en bezinning,
daar is geen bezorgdheid en geen rondwalen'*

Fransiscus van Assisi,
Oprichter Fransiscaner kloosterorde, 1181-1226

Gluren bij de buren

Activiteiten in Zuidwolde

Cantatedienst

Voorganger: ds. Betty Gras
Organist: Jan de Roos
Koor: Sallands Bach Cantate Koor & Ensemble
o.l.v. Leendert Runia
Datum en tijd: zondag 27 oktober om 19:00 uur
Plaats: Ontmoetingskerk Zuidwolde, Hoofdstraat 149
Kosten: Toegang gratis, na afloop collecte

Gottes Zeit ist die allerbeste Zeit
Actus tragicus, BWV 106, J.S. Bach

Ook dit najaar ontvangen we het Sallands Bach Cantate Koor & Ensemble o.l.v. Leendert Runia in onze kerk voor een cantatedienst. In deze avonddienst dragen Woord en muziek elkaar, ze dagen elkaar uit en versterken elkaar. Een avond waarop alle zintuigen worden aangesproken, als balsem voor de ziel.

Filosofiesymposium: Paulus onder filosofen

Inleider: Prof. Gert-Jan van der Heiden
Datum en tijd: zaterdag 16 november van 14:00 tot 16:30 uur
Plaats: Ontmoetingskerk Zuidwolde, Hoofdstraat 149
Kosten: € 5,00 – incl. koffie en thee

Tijdens dit symposium bespreekt de inleider zijn boek 'Het uitschot en de geest'.

Waarom is Paulus interessant? Opeens is hij er weer: Paulus. Lange tijd hadden filosofen het gedachtengoed van deze apostel dood verklaard. Maar Paulus is weer in trek. Zijn idee dat het onmogelijke tóch bereikt kan worden, blijkt in tijden van individualisme en consumptie bijzonder aantrekkelijk.

Voorstelling 'Die ik ben'

Acteur: Kirsten Benschop
Datum en tijd: 12 januari om 15:30 uur
Plaats: Ontmoetingskerk Zuidwolde, Hoofdstraat 149
Kosten: € 7,50 – incl. koffie en thee

Kirsten Benschop brengt inspiratietheater waarin het gaat over het leven zelf. Spiritualiteit speelt vaak een rol. Grote onderwerpen weet ze klein te maken en brengt ze in haar voorstellingen voelbaar dichtbij. Met weinig middelen en met intens spel weet Kirsten een sfeer op te roepen die mensen raakt, inspireert en in beweging brengt.

Deze voorstelling is een confrontatie met het 'dikke ik tijdperk' waarin we geneigd zijn steeds grotere burchten om ons heen te bouwen en waarin 'geluk' een doel op zich lijkt te zijn geworden. 'Die ik ben' rekest af met dromen over morgen en mijmeren over gisteren. Want zou het leven niet veel eenvoudiger zijn als je de realiteit zoals die zich aandient accepteert zoals die is? En is contact niet veel wezenlijker als je je gekend weet zoals je écht bent?

Verzet in Drenthe

Inleider : drs. Geert C. Hovingh, emeritus-predikant en kerkhistoricus
Datum en tijd: donderdag 23 april om 20:00 uur
Plaats: Ontmoetingskerk Zuidwolde, Hoofdstraat 149
Kosten: € 5,00 – incl. koffie en thee

Op 5 mei 2020 is het 75 jaar geleden dat WO II voorbij was. Nog niet lang genoeg om er over te zwijgen. De provincie Drenthe heeft in de geschiedschrijving van het Nederlandse verzet tijdens de Tweede Wereldoorlog altijd een goede naam gehad, is dat terecht?

Neem nu een abonnement op de Kerkentrommel!

Informatie-
en opinieblad
KERKENTROMMEL

!pet visuele communicatie, p/a Hoofdstraat 122-126, 7901 JV Hoogeveen, Tel. 0528-200134

Aanmeldingsformulier

AANMELDEN: hoe, waar en wanneer

Aanmelden voor deelname **uitsluitend** via de website leeftocht.pknhoogeveen.nl of via het aanmeldingsformulier hiernaast.

1. via de website leeftocht.pknhoogeveen.nl

Op de website leeftocht.pknhoogeveen.nl kunt u de onderwerpen nog eens nalezen.

Ook kan hier de laatste informatie over het onderwerp gevonden worden. Bijvoorbeeld wanneer een avond is geannuleerd of verplaatst.

Verder vindt u er ook het digitale aanmeldformulier. Dit formulier kunt u invullen tot en met zondag 15 september.

2. via het formulier

Het aanmeldingsformulier kunt u op **8 en 15 september inleveren in de kerkgebouwen** tijdens de diensten. Het kan ook **vóór 15 september ingeleverd worden bij het kerkelijk bureau**, Stoekeplein 4, of bij een van de contactpersonen die bij de onderwerpen staan vermeld.

Als u een e-mailadres hebt, wilt u dat dan ook vermelden?

Er is een kalenderoverzicht opgenomen in dit programmabladd, u kunt daarop aangeven, waarvoor u zich hebt aangemeld.

U wordt dus verzocht zelf bij te houden waarvoor u zich hebt opgegeven en op welke avond de bijeenkomst plaats vindt.

Geen bericht is goed bericht: zonder tegenbericht rekenen we graag op uw komst!!

Het is voor de inleiders bijzonder prettig als degenen, die zich hebben opgegeven, ook komen.

Als u onverhoopt toch een bijeenkomst moet missen, wilt u zich dan tijdig afmelden bij de contactpersoon.

Heeft u een auto beschikbaar voor een groepsactiviteit of kunt u bijvoorbeeld helpen bij het koken van een maaltijd? Geef het hieronder aan met het activiteitsnummer erbij. Uw hulp wordt zeer op prijs gesteld:

.....
.....

De heer / mevrouw / familie

Voorletter(s) / voornaam / voornamen: _____

Achternaam: _____

Straat: _____ Huisnummer: _____

Postcode: _____ Woonplaats: _____

Telefoon: _____

E-mail: _____

Activiteit:

Aantal personen

1. Het evangelie van het koninkrijk	
2. Kleur Bekennen	
3. Bijbellezen op de morgen	
4. Ontdekkingen van de vervolgde kerk	
5. Samen Bloeien	
6. Christian Führer - Geloof laat een muur vallen	
7. Meegaan tot het einde	
8. Vincent van Gogh als evangelist	
9. Christelijke Mystiek	
10. Het christelijk onderwijs door de eeuwen heen	
11. Gedenkkaarsen maken	
12. Troubled Water (film)	
13. Bijna Thuis - Billy Graham (Boekbespreking)	
14. Voordat de slechte dagen komen	
15. Moderne Devotie op het Drentse land	
16. Getalssymboliek	
17. Midden in het leven (Gespreksavonden)	
18. Dicht(ers) bij het onuitsprekelijke	
19. Het boek 'God en ik' van Alain Verheij	
20. Raak de wonden aan (Boekbespreking)	
21. Wat hebben God en Geld met elkaar te maken?	
22. Bibliodrama	
23. Sacred Dance	
24. Twee tradities, één taal van vertrouwen	
25. Bezoek Dominicanenklooster Zwolle	

Gegevensbescherming

Vanaf 2018 gelden er strengere regels voor bedrijven en overheidsinstellingen om de privacy van burgers te beschermen (AVG). Hoewel we dus als onderdeel van de PKN niet onder deze wet vallen, zullen we persoonsgegevens nooit aan enige andere organisatie ter beschikking stellen.

Aanmelden kan ook op: leeftocht.pknhoogeveen.nl

Aanmeldingsformulier inleveren

Kerkgebouw	Adres	Telefoon
Vredehorst	Zuidwoldigerweg 32	(0528) 263 966
Oosterkerk	Leeuweriklaan 35	(0528) 233 363
Goede Herderkerk	Middenweg 14	(0528) 264 028
Hoofdstraatkerk	Stoekeplein 4	(0528) 230 471
Grote Kerk	Grote Kerkstraat 40	(0528) 269 810

Agenda

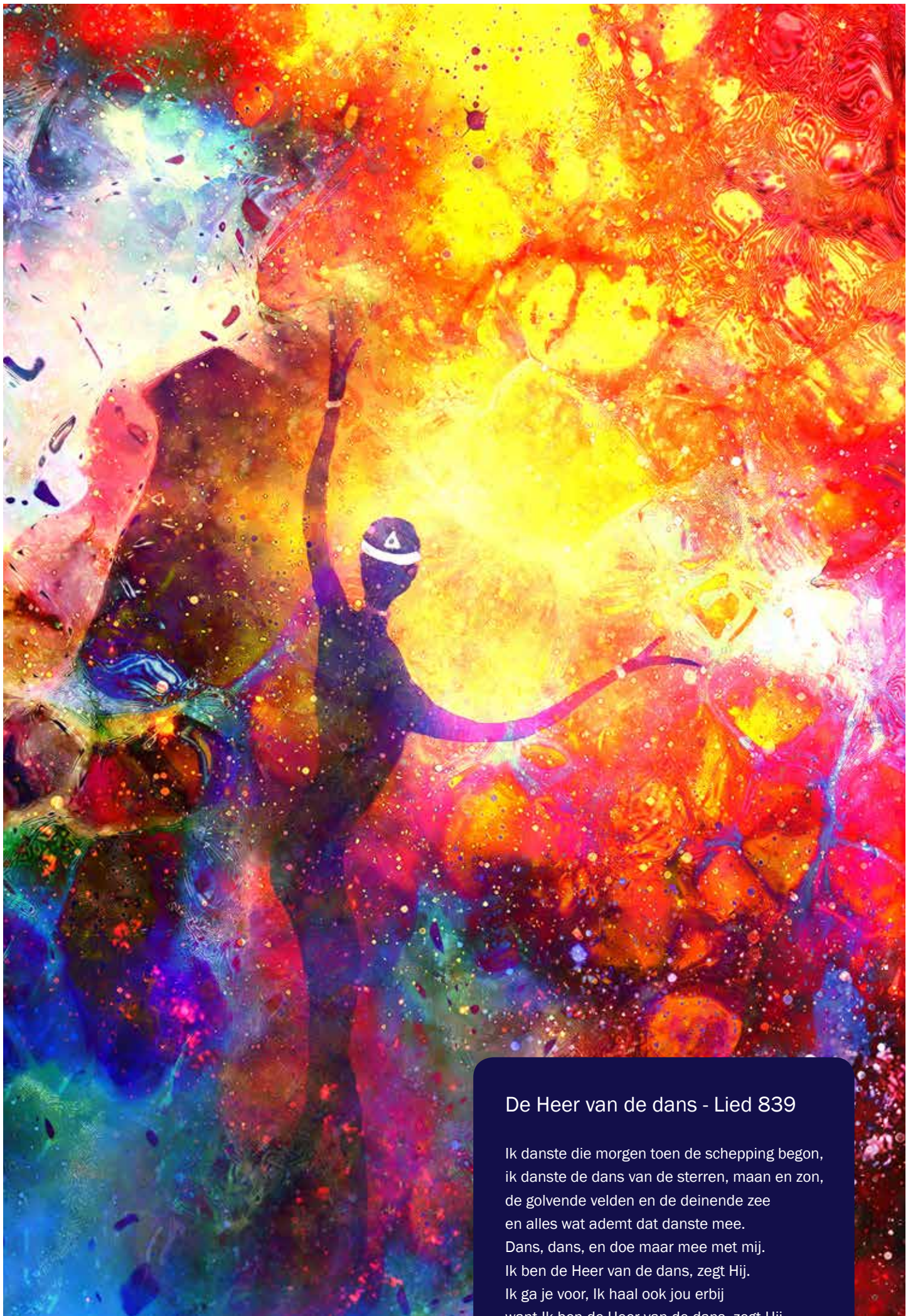
Datum	Tijd	Nr.	Opmerking	Activiteit
SEPTEMBER 2019				
zo 29	15:00			Start met 'Esther, een Perzisch sprookje'
di 24	20:00	1	1 van 6	Het evangelie van het koninkrijk
do 26	20:00	2		Kleur bekennen
OKTOBER 2019				
wo 2	10:00	3	1 van 7	Bijbellezen op de morgen
di 8	19:30	4	1 van 4	Ontdekkingen van de vervolgte kerk
wo 9	20:00	5		Samen Bloeien
ma 14	20:00	6		Christian Führer - Geloof laat een muur vallen
di 22	20:00	7		Meegaan tot het einde
wo 30	20:00	9	1 van 4	Vincent van Gogh als evangelist
NOVEMBER 2019				
di 5	20:00	1	2 van 6	Het evangelie van het koninkrijk
wo 6	10:00	3	2 van 7	Bijbellezen op de morgen
wo 6	20:00	8	2 van 4	Vincent van Gogh als evangelist
do 7	20:00	9		Christelijke Mystiek
di 12	19:30	4	2 van 4	Ontdekkingen van de vervolgte kerk
wo 13	20:00	8	3 van 4	Vincent van Gogh als evangelist
di 19	20:00	10		Het christelijk onderwijs door de eeuwen heen
wo 20	20:00	8	4 van 4	Vincent van Gogh als evangelist
do 28	19:30	11		Gedenkkaarsen maken
DECEMBER 2019				
di 3	20:00	1	3 van 6	Het evangelie van het koninkrijk
wo 4	10:00	3	3 van 7	Bijbellezen op de morgen
ma 9	20:00	12	1 van 2	Troubled Water (film)
di 10	20:00	12	2 van 2	Troubled Water (nabespreking film)
di 10	19:30	4	3 van 4	Ontdekkingen van de vervolgte kerk
zo 2	15:00	18		Dicht bij het onuitsprekelijke
JANUARI 2020				
vr 3	10:00	3	4 van 7	Bijbellezen op de morgen
do 9	14:30	13		Bijna Thuis - Billy Graham (Boekbespreking)
do 9	20:00	14		Voordat de slechte dagen komen
di 14	20:00	1	4 van 6	Het evangelie van het koninkrijk
di 14	19:30	4	4 van 4	Ontdekkingen van de vervolgte kerk
do 16	20:00	15		Moderne Devotie op het Drentse land
di 28	20:00	16		Getalssymboliek
wo 29	20:00	17	1 van 3	Boek Rebecca Onderstal
FEBRUARI 2020				
zo 2	15:00	18		Dicht(ers) bij het onuitsprekelijke
wo 5	10:00	3	5 van 7	Bijbellezen op de morgen
ma 10	20:00	19	1 van 3	Het boek 'God en ik' van Alain Verheij
di 11	20:00	1	5 van 6	Het evangelie van het koninkrijk
wo 12	20:00	17	2 van 3	Midden in het leven (Gespreksavonden)
do 13	20:00	20	1 van 3	Raak de wonden aan (Boekbespreking)
ma 17	20:00	19	2 van 3	Het boek 'God en ik' van Alain Verheij
ma 24	20:00	19	3 van 3	Het boek 'God en ik' van Alain Verheij
wo 26	20:00	21		Wat hebben God en Geld met elkaar te maken?
do 27	20:00	22	1 van 3	Bibliodrama
MAART 2020				
zo 1	14:30	23		Sacred Dance
wo 4	10:00	3	6 van 7	Bijbellezen op de morgen
wo 4	??:??	17	3 van 3	Boek Rebecca Onderstal
do 5	20:00	20	2 van 3	Raak de wonden aan (Boekbespreking)
di 10	20:00	1	6 van 6	Het evangelie van het koninkrijk
do 12	20:00	22	2 van 3	Bibliodrama
do 19	20:00	24		Twee tradities, één taal van vertrouwen
do 26	20:00	22	3 van 3	Bibliodrama
APRIL 2020				
wo 1	10:00	3	7 van 7	Bijbellezen op de morgen
vr 3	15:30	25		Bezoek Dominicanenklooster Zwolle

Toelichting foto en tekst op de achterzijde van dit programma:

In een geschrift dat de Bijbel niet haalde, wordt Jezus ' Heer van de dans' genoemd. Een prachtig beeld: Jezus als dansmeester die ons bij de hand neemt en ons de danspas leert van het volle leven ...

Angst en reserve worden overwonnen door overgave aan het ritme.

Zou het koninkrijk van God er zo uitzien: een lange rij mensen met meer of minder rafelrandjes die dansen, aangevoerd door de Heer zelf?

De Heer van de dans - Lied 839

Ik danste die morgen toen de schepping begon,
ik danste de dans van de sterren, maan en zon,
de golvende velden en de deinende zee
en alles wat ademt dat danste mee.
Dans, dans, en doe maar mee met mij.
Ik ben de Heer van de dans, zegt Hij.
Ik ga je voor, Ik haal ook jou erbij
want Ik ben de Heer van de dans, zegt Hij